

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ATHENS SCHOOL OF FINE ARTS
SCHOOL OF FINE ARTS
DEPARTMENT OF FINE ARTS

ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ/ PAINTING DIVISION

Θ' Εργαστήριο / Painting Studio 9

Δ/ΝΤΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ/STUDIO DIRECTOR

Νίκος Αρβανίτης/Νίκος Αρβανίτης

Πτυχιακή Εργασία

Graduate (Batchelor) Thesis

(De)siderantes

Σοφία Αικατερινή Δαμουλή Πλαϊνή/

Sofia Aikaterini Damouli Plaini

A.M. / R.N. : 4448

Επιβλέπων Καθηγητής/Supervisor Professor

Νίκος Αρβανίτης/ Nikos Arvanitis

Αθήνα, Μάρτιος 2026

Athens, March 2026

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

«Δηλώνω ότι είμαι η αποκλειστική δημιουργός της πρωτότυπης εργασίας, νόμιμη κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της και ότι έχω το δικαίωμα, να παραχωρήσω τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρούσα άδεια.

Βεβαιώνω, ότι το σύνολο του τεκμηρίου που καταθέτω αποτελεί γνήσιο έργο παραχθέν από εμένα και δεν παραβιάζει τα δικαιώματα άλλου δημιουργού με οποιονδήποτε τρόπο.

Τα τεκμήρια που καταθέτω είναι το τελικό εγκεκριμένο έργο από την εξεταστική επιτροπή, δεν προκύπτει από λογοκλοπή ή νοθευμένη έρευνα, δεν προσβάλλει πνευματικά δικαιώματα άλλων δημιουργών και δεν παραβιάζει προσωπικά δεδομένα.

Ως κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της εργασίας αυτής, παραχωρώ στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών το μη-αποκλειστικό δικαίωμα δημοσίευσης και διάθεσης της ψηφιακής μορφής της εργασίας μου, εντός και εκτός του δικτύου, μέσω του Ιδρυματικού Αποθετηρίου «Art-IA», με την προϋπόθεση ότι διατίθεται με μία από τις άδειες που έχω επιλέξει κατά την αυτό-απόθεση. Η εν λόγω παραχώρηση δεν συγκρούεται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων ή με παραχωρηθέντα ήδη από εμένα σε τρίτους σχετικά δικαιώματά μου. Η βιβλιοθήκη δεν ασκεί κανενός είδους επιμέλεια στο περιεχόμενο της εργασίας μου και αναλαμβάνω πλήρως την ευθύνη του περιεχομένου της.

Η έγκριση της παρούσας εργασίας δεν υποδηλώνει απαραίτητως την αποδοχή των απόψεων της συγγραφέως από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών.

Ευχαριστίες - Αφιερώσεις

Ευχαριστώ τον Νίκο Αρβανίτη και τον Νίκο Ναυρίδη για την συμβολή και τις ουσιαστικές παρατηρήσεις τους καθ' όλη την οργάνωση της εργασίας.

Ευχαριστώ τον την Βάλια Πλαϊνή, την Γίωτα Σιάπκα, και την Άννα Σπυράκη για την αμέριστη υποστήριξη και την έμπρακτη συμμετοχή τους που συνέβαλε αναμφισβήτητα στο τελικό αποτέλεσμα της πτυχιακής.

Ευχαριστώ τον Αντώνη Βασιλάκη, την Λήδα Δραγώνα και τον Νίκο Χιονίδη για την σημαντική παρουσία και βοήθεια τους.

Ευχαριστώ τον Τάκη Πλαϊνή για την διάθεση των προσωπικών του σχεδίων που καθόρισαν την κατεύθυνση της σκέψης μου, ενώ αποτέλεσαν πρότυπο για την κατασκευή του έργου "Γίνε τα μάτια". Πρωτίστως, τον ευχαριστώ την αποδοχή των κατασκευαστικών μου αγωνιών και τις χρήσιμες συμβουλές του.

Μάρτιος, 2026

Σοφία Αικατερίνη Δαμουλή Πλαϊνή

Κεντρική ιδέα/Θέμα του έργου

desiderare < *de-* (στερητικό, δηλωτικό έλλειψης) + *sīdus / sīdera* (άστρο, αστερισμός).

Αυτοί που επιθυμούν, προσδοκούν, αναμένουν. Αυτοί που προσδιορίζονται από την απουσία των άστρων. Αυτοί που περιμένουν τι θα φέρουν τα αστέρια — ή, μάλλον, αυτοί που βρίσκονται υπό την απουσία οιωνών.

Η ενότητα *Desiderantes*, εκκινώντας από την ενατένιση του ουρανού, εξερευνά την αρχέγονη ανάγκη αναζήτησης σημείων και οιωνών, εστιάζοντας στη διαχρονική λαχτάρα σύνδεσης με τα αστέρια και, πρωτίστως, στην κατασκευαστική αγωνία που γεννά η επιθυμία κατανόησης και συμπόρευσης με τα αστρικά φαινόμενα

Οικειοποιούμενη τυπολογίες αστρονομικών οργάνων που προορίζονται για τη χαρτογράφηση του ουρανού, κατασκεύασα ξύλινα εργαλεία προσανατολισμού και παρατήρησης, τα οποία απαλλάσσονται από το βάρος της χρηστικότητας και αναλαμβάνουν ποιητικά χρέη, αποκτώντας μεταφορικό χαρακτήρα. Μηχανές που χάνουν την επιτελεσματικότητά τους εξαιτίας του ίδιου τους του υλικού· αδυνατώντας να μετρήσουν τον ουρανό, αντιστρέφουν το βλέμμα προς το εσωτερικό σαν μαύροι καθρέφτες και μεταμορφώνονται σε ψυχομετρικά εργαλεία.

Οι συσκευές αυτές λειτουργούν ως προεκτάσεις του βλέμματος, καθιστώντας ορατή την απόσταση ανάμεσα στα μάτια και στο σημείο κατάληξής του. Εκτός από σημεία σύνδεσης και επικοινωνίας, συγκροτούν ταυτόχρονα χωρίσματα: λειτουργούν ως εμπόδια που καθιστούν αισθητά τα όρια του σώματος και, συνεπώς, τη διαφορά ανάμεσα σε εμάς και σε έναν απροσδιόριστο Άλλο, ο οποίος υπονοείται μέσω της απουσίας του.

Ανάμεσά τους παρεμβάλλονται φωτογραφίες από τυχαία ευρήματα — οιωνοί που καταλαμβάνουν τη θέση των άστρων, ατυχήματα του κατασκευασμένου κόσμου που μετατοπίζουν το βλέμμα από το ουράνιο στο γήινο, σχηματίζοντας έναν τεχνητό ορίζοντα που απλώνεται στο πάτωμα. Πρόκειται για αντικείμενα που, λόγω της

φθοράς και της ευθραυστότητάς τους, αποκτούν μια λάμψη ικανή να τους προσδώσει μεταφυσική προοπτική. Η φωτογραφική καταγραφή τα καθιστά αστρικά ισότοπα, υποβάλλοντας όσους κινούνται γύρω τους σε μια σχέση ενατένισης με αυτά. Έτσι, οι συναρμογές των εικόνων προσφέρουν ανοιχτές αφηγήσεις, ορίζοντας έναν χώρο προβολής και εμπύθισης που ενισχύει την παραγωγή συνειρμών.

Τόσο η απουσία ουράνιων οιωनों όσο και η ύπαρξη επίγειων ρωγμών, που συνιστούν υλικό για φαντασιακές επενδύσεις, συγκροτούν το πλαίσιο της έρευνας. Συνδυάζοντας κατασκευές και φωτογραφίες, επιδίωξα να οργανώσω μια σχεδιαστική γλώσσα που μεταφέρει μια μεταφυσική και ταυτόχρονα παιγνιώδη αντίληψη του κόσμου.

Η ρήση του Ηράκλειτου *«ὁδὸς ἄνω κάτω μία καὶ ὡυτή»* — ο δρόμος που ανεβαίνει και ο δρόμος που κατεβαίνει είναι ένας και ο ίδιος — συνδέεται με έναν τρόπο σκέψης που απαντά στον χώρο της συμπαθητικής μαγείας και βρίσκει αναλογίες σε έναν σχεδιαστικό κώδικα, όπου η επανάληψη των σχημάτων, η μεταβολή της κλίμακας και οι αντίστροφες προοπτικές αναδεικνύουν συνδέσεις μεταξύ ουράνιων και χθόνιων πραγμάτων, προσωπικών και κοσμικών συνθηκών. Στην προσπάθεια σύνδεσης του αστρικού και του ανθρώπινου, ο σχεδιασμός ως διαμεσολαβητής έρχεται να γεφυρώσει μια αδυνατότητα, να φέρει κοντά αυτούς τους εξ ορισμού ασύμβατους κόσμους.

Λέξεις Κλειδιά: ενατένιση, όργανα παρατήρησης, κατασκευές, απουσία, εμπύθιση, ενδιάμεσο, αστρονομικά εργαλεία

Description of the project

desiderare < *de-* (privative, indicating absence) + *sīdus / sīdera* (star, constellation). Those who desire, long for, expect. Those defined by the absence of the stars. Those who await what the stars might bring — or rather, those who exist in the absence of omens.

Beginning with the contemplation of the sky, *Desiderantes* explores the primordial human impulse to search for signs and omens. It focuses on the enduring longing to connect with the stars and, above all, on the constructive anxiety that arises from the desire to understand and move in accordance with celestial phenomena.

Drawing on the typologies of astronomical instruments used to map the sky, I constructed wooden tools for orientation and observation. Freed from the burden of utility, these objects assume poetic functions and acquire a metaphorical dimension. They are machines that lose their performative capacity because of their very materiality: unable to measure the sky, they redirect the gaze inward like black mirrors, transforming into psychometric devices.

These instruments function as extensions of the gaze, rendering visible the distance between the eyes and the point at which the gaze comes to rest. While they operate as points of connection and communication, they simultaneously form divisions. Acting as obstacles, they make perceptible the limits of the body and, consequently, the difference between ourselves and an indeterminate Other, whose presence is implied through absence.

Interspersed among them are photographs of chance findings — omens that take the place of stars. These accidents of the constructed world shift the gaze from the celestial to the terrestrial, forming an artificial horizon that unfolds across the floor. Through their wear and fragility, these objects acquire a particular radiance capable of granting them a metaphysical dimension. The photographic record turns them into stellar isotopes, placing those who move among them in a relation of contemplation.

In this way, the assemblages of images offer open narratives, defining a space of projection and immersion that encourages associative thinking.

Both the absence of celestial omens and the presence of earthly fissures — which become material for imaginary projections — form the framework of this research. By combining constructions and photographs, I sought to develop a visual language capable of conveying a metaphysical yet playful perception of the world.

Heraclitus' saying, *“ὁδὸς ἄνω κάτω μία καὶ ὠυτή”* — the road upward and the road downward are one and the same — resonates with a mode of thought associated with sympathetic magic. It also finds parallels in a design logic in which the repetition of forms, shifts in scale, and inverted perspectives reveal connections between celestial and chthonic realms, as well as between personal and cosmic conditions. Within this framework, design operates as a mediating language that attempts to bridge the gap between the astral and the human, bringing into relation two realms that are, by definition, incompatible.

Keywords: stargazing, bodily extensions, in-between, machines, craft-making, astronomical instruments, observational tools

ΕΡΓΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.Lunettes I

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: κόντρα πλακέ θαλάσσης, ξύλο
- Διαστάσεις έργου: 0,40 x 0,65 x 0,35
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθης

2. Lunettes II

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: mdf, ξύλο, στόλος
- Διαστάσεις έργου: 1,40 x 1,00 x 0,50
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθης

3. I was born under a wanderin' star I

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: κόντρα πλακέ, στόκος, εκτυπώσεις σε χαρτί, εκτυπώσεις σε πλαστικές διαφάνειες, εκτυπώσεις σε ρυζόχαρτο
- Διαστάσεις έργου: μεταβλητές διαστάσεις
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθης

4. I was born under a wanderin' star II

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: κόντρα πλακέ θαλάσσης, εκτυπώσεις σε χαρτί, εκτύπωση σε μουσαμά
- Διαστάσεις έργου: μεταβλητές διαστάσεις
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθης

5. Cadran Solaire

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: κόντρα πλακέ θαλάσσης, ξύλο, στόκος, εκτύπωση σε μουσαμά
- Διαστάσεις έργου: μεταβλητές διαστάσεις
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθης

6. Stragazing techniques (όλοι ξεκινάμε από κάπου)

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου : κόντρα πλακέ θαλάσσης, στόκος, ξύλο, εκτυπώσεις σε χαρτί
- Διαστάσεις έργου: μεταβλητές διαστάσεις
- Φωτογραφία : Δημήτρης Κλεάνθης

7. Dans l'ennui, venez a moi

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου ή τεχνική: mdf, εκτύπωση σε μουσαμά, εκτυπώσεις σε χαρτί, εκτυπώσεις σε ρυζόχαρτο, χαρτοταινία
- Διαστάσεις έργου: μεταβλητές διαστάσεις

8. Scenographia mundanae (μακέτα του ουρανού)

Πληροφορίες έργου

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: κοντρα πλακέ θαλάσσης, mdf, στόκος, εκτύπωση σε διαφάνεια, χαρτοταινία
- Διαστάσεις έργου: μεταβλητές διαστάσεις
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθη

9. Γλωσσολαλιές (Heavenly tongues)

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: mdf, ύφασμα
- Διαστάσεις έργου: 1,50 x 1,00
- Φωτογραφίες: Δημήτρης Κλεάνθης

10. Lunettes III (Γίνε τα μάτια)

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: mdf, ξύλο, στόκος, χαρτί
- Διαστάσεις έργου: 120 x 0,80 x 0,40
- Φωτογραφία : Δημήτρης Κλεάνθης

11. Prediction nouvelles et universelles

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου: κόντρα πλακέ θαλάσσης, ξύλο, εκτύπωση σε πλαστική διαφάνεια
- Διαστάσεις έργου: μεταβλητές διαστάσεις
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθης

12. Dextera De

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου : plexiglass, εκτύπωση σε χαρτί, εκτύπωση σε ρυζόχαρτο, υφασμάτινη ταινία
- Διαστάσεις έργου:
- Φωτογραφία: Δημήτρης Κλεάνθης

13. Votum solvo libens merito

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2026
- Υλικά έργου : εκτύπωση σε χαρτί, εκτύπωση σε πλαστική διαφάνεια, κόντρα πλακέ θαλάσσης
- Διαστάσεις έργου: 0, 25 x 0, 25 x 0, 20

